

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3973/2551

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นางหรือนางสาวมนฤดีหรือสุสิดาหรือสุสิดา พิมพ์พิสุทธิ์ หรือนายน้อย กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 350, ป.อ. มาตรา 188, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 266, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 33, ป.อ. มาตรา 84, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนของโจทก์ไม่ใช่เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ แต่เมื่อร้องทุกข์แล้ว พนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยที่ 1 และขอให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท มาด้วย ทั้งโจทก์ได้ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวและศาลชั้นต้นอนุญาต ดังนี้ จึงมีความหมายโดยนิตินัยว่าโจทก์ได้ฟ้องจำเลยที่ 1 ในคดีดังกล่าวและมีคำขอให้บังคับจำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท ด้วย เท่ากับว่าโจทก์ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้แล้ว ขณะจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 จำเลยทั้งสองได้หย่ากันแล้ว ทั้งจำเลยทั้งสองได้ตกลงกันว่าให้จำเลยที่ 2 ไปดำเนินการโอนที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 แต่เพียงผู้เดียว หลังจากนั้นจำเลยที่ 2 ยังนำที่ดินไปจำนองด้วย แสดงว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาโอนที่ดินไปเพื่อมิให้โจทก์เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ได้รับชำระหนี้ ประกอบกับคำว่าผู้อื่นตาม ป.อ. มาตรา 350 หมายถึงบุคคลอื่นนอกจากตัวลูกหนี้ การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกหนี้ของโจทก์โอนที่ดินให้แก่จำเลยที่ 2 ผู้ซึ่งมิได้เป็นลูกหนี้ของโจทก์จึงเป็นการโอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้อื่นแล้ว ส่วนต่อมาโจทก์สามารถสืบหาติดตามทรัพย์สินนำมาบังคับคดีได้หรือไม่ เพียงใด เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก จำเลยทั้งสองจึงมีความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามมาตรา 350

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2542 พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลในความผิดฐานร่วมกันปลอมตัวเงินและเอกสารสิทธิ ใช้ตัวเงินและเอกสารสิทธิปลอม ร่วมกัน ลักทรัพย์นายจ้าง และเอาไปเสียซึ่งเอกสาร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188, 264, 265, 266, 268, 83, 91, 33 กับขอให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท แก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ จำเลยที่ 1 ทราบคำฟ้องในวันที่มีการยื่นฟ้องแล้ว ส่วนโจทก์เข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ศาลมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2542 ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 20 ปี กับให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท แก่โจทก์ต่อมาวันที่ 19 สิงหาคม 2542 เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิด คือ จำเลยที่ 1 ซึ่งมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 16249 และ 16250 ตำบลห้วยทราย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้อนกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนของตนให้แก่จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 2 รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินในส่วนของจำเลยที่ 1 โดยมีเจตนาเพื่อมิให้โจทก์ในฐานะเจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ได้รับชำระหนี้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนซึ่งโจทก์ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยที่ 1 ชำระแก่โจทก์แล้ว โจทก์เพ่งทราบจำเลยทั้งสอง

กระทำความผิด เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2543 ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 84, 350 และให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 8943/2542 ของศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูลให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 1 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ศาลชั้นต้น พิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 ประกอบด้วยมาตรา 83 ลงโทษจำคุกคนละ 1 ปี โดยให้นับโทษของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 8943/2542 ของศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า เฉพาะจำเลยที่ 2 ให้ลงโทษจำคุก 6 เดือน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยที่ 2 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 เป็นภริยาของจำเลยที่ 2 โดยจดทะเบียนสมรสกันตั้งแต่ปี 2531 ตามสำเนาใบสำคัญการสมรส เอกสารหมายเลข.3 ต่อมาวันที่ 8 มีนาคม 2542 ได้จดทะเบียนหย่ากันตามสำเนาใบสำคัญการหย่าเอกสารหมายเลข.2 ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างโจทก์ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการโจทก์ สาขาสนามเป่า จนถึงต้นเดือนมีนาคม 2542 โจทก์มีคำสั่งย้ายจำเลยที่ 1 ให้ไปประจำที่สาขาเตาปูน แต่จำเลยที่ 1 ไม่ไปและหลบหนี จากการตรวจสอบของโจทก์พบว่าในช่วงปี 2538 ถึง 2542 จำเลยที่ 1 ได้ลักเงินของโจทก์ไปหลายร้อยล้านบาท ในวันที่ 10 มีนาคม 2542 โจทก์จึงไปร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยที่ 1 ต่อมาในวันที่ 20 เมษายน 2542 เจ้าพนักงานอัยการยื่นฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลในความผิดฐานร่วมกันปลอมตัวเงินและเอกสารสิทธิ ใช้ตัวเงินและเอกสารสิทธิปลอม ร่วมกันลักทรัพย์นายจ้าง และเอาไปเสียซึ่งเอกสาร ขอให้ลงโทษจำเลยที่ 1 และขอให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท แก่ผู้เสียหาย คือโจทก์ในคดีนี้ตามสำเนาคำฟ้องเอกสารหมายเลข จ.4 โดยโจทก์ในคดีนี้ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวด้วย และในคดีดังกล่าวจำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ในวันที่ 24 สิงหาคม 2542 ศาลชั้นต้นได้พิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ 1 และให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท แก่ผู้เสียหายคือโจทก์ในคดีนี้ ตามสำเนาคำพิพากษาเอกสารหมายเลข จ.7 แต่ในวันที่ 19 สิงหาคม 2542 จำเลยที่ 1 ซึ่งมีชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 16249 และ 16250 ตำบลห้วยทราย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินในส่วนของตนไปให้แก่จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 2 รับโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวตามสำเนาโฉนดที่ดินและสำเนานหนังสือสัญญาให้ที่ดินเอกสารหมายเลข จ.8 ถึง จ.10 สำหรับจำเลยที่ 1 โจทก์และจำเลยที่ 1 ไม่ฎีกา คดีในส่วนจำเลยที่ 1 จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่า จำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดฐานโกงเจ้าหนี้กับจำเลยที่ 1 หรือไม่ โจทก์มีนายสาคิษฐ์ผู้รับมอบอำนาจจากโจทก์เป็นพยานเบิกความว่า ในต้นเดือนมีนาคม 2542 โจทก์มีคำสั่งให้ย้ายจำเลยที่ 1 ไปประจำที่สาขาเตาปูน แต่จำเลยที่ 1 ไม่ไปกลับหลบหนีและในขณะติดตามจับกุมจำเลยที่ 1 พยานได้โทรศัพท์แจ้งให้จำเลยที่ 2 ทราบว่าจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดีลักเงินโจทก์ไปดังกล่าว ต่อมาจำเลยที่ 2 มาพบพยานที่สำนักงานโจทก์ สาขาสนามเป่า 2 ครั้ง ครั้งแรกมาคนเดียวมาสอบถามข้อเท็จจริงว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดอย่างไร โจทก์เสียหายเท่าไร ครั้งที่ 2 มากับบิดาและญาติของจำเลยที่ 1 และเจรจายกเงินมาชดเชยให้โจทก์ ไม่ต้องการให้จำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดี จำเลยที่ 2 เองก็เบิกความยอมรับว่า เมื่อจดทะเบียนหย่ากันแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ โจทก์ได้แจ้งจำเลยที่ 2 ว่าจำเลยที่ 1 ได้ทุจริตเอาเงินของโจทก์ไปใช้ส่วนตัว และโจทก์เรียกจำเลยที่ 2 ไปบอกว่าเงินที่จำเลย

ที่ 1 เอาไปจำนวนสามสิบล้านบาทและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเจ้าหน้าที่ของโจทก์ให้ไปตามบิดาของจำเลยที่ 1 มาเพื่อให้ชดใช้เงินดังกล่าวคืน ต่อมาวันที่ 20 เมษายน 2542 เจ้าพนักงานตำรวจโทรศัพท์แจ้งจำเลยที่ 2 ว่าจับจำเลยที่ 1 ได้แล้ว และขณะจำเลยที่ 1 ถูกควบคุมตัวระหว่างสอบสวนอยู่ที่กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ จำเลยที่ 2 ได้ให้น้ำของจำเลยที่ 1 นำหนังสือมอบอำนาจไปให้จำเลยที่ 1 ลงชื่อโดยจำเลยที่ 2 รู้แล้วว่าจำเลยที่ 1 ถูกจับกุมกรณีทุจริตเอาเงินของโจทก์ไป ประกอบกับได้ความตามคำเบิกความของจำเลยที่ 1 ว่า ขณะทำหนังสือมอบอำนาจนั้น จำเลยที่ 1 ถูกควบคุมตัวอยู่ที่กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ โดยในขณะนั้นจำเลยที่ 1 รับสารภาพว่าจำเลยที่ 1 กระทำความผิดตามที่ถูกล่ามโซ่ซึ่งในขณะนั้นจำเลยที่ 1 ก็ทราบว่าจะต้องรับผิดชอบเงินแก่โจทก์ และจำเลยที่ 2 ได้ไปเยี่ยมจำเลยที่ 1 ที่กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจด้วย ดังนี้แม้จำเลยทั้งสองจะได้จดทะเบียนหย่ากันตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2542 แล้ว แต่กรณีเชื่อได้ว่าหลังจากนั้นจำเลยที่ 2 ได้รับแจ้งข่าวคราวและทราบข่าวคราวของจำเลยที่ 1 ตลอดมา ที่จำเลยที่ 2 อ้างว่าจำเลยทั้งสองแยกกันอยู่ตั้งแต่ปี 2538 จำเลยที่ 2 ไม่ค่อยได้เจอจำเลยที่ 1 ไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับการงานของจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 2 ไม่ทราบว่าจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดีดังกล่าว นั้น มีแต่จำเลยทั้งสองเบิกความลอยๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาสนับสนุน ข้อต่อสู้ของจำเลยที่ 2 ดังกล่าวจึงไม่น่าหนักพอรับฟัง และแม้การร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนของโจทก์จะไม่ใช่เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้ตามที่จำเลยที่ 2 ฎีกา แต่ต่อมาในวันที่ 14 กรกฎาคม 2542 พนักงานอัยการก็ได้ฟ้องจำเลยที่ 1 และได้ขอให้จำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท มาด้วย ทั้งปรากฏว่าโจทก์ในคดีนี้ได้ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวและศาลชั้นต้นอนุญาต ดังนี้ จึงมีความหมายโดยนิตินัยว่าโจทก์ในคดีนี้ได้ฟ้องจำเลยที่ 1 ในคดีดังกล่าวและมีคำขอให้บังคับจำเลยที่ 1 คืนหรือใช้เงินจำนวน 135,008,163.92 บาท ด้วย เท่ากับว่าโจทก์ในคดีนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้แล้ว และที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า จำเลยที่ 1 โอนที่ดินในส่วนของจำเลยที่ 1 ให้แก่จำเลยที่ 2 ตามสัญญาแบ่งทรัพย์สินเนื่องจากการหย่าตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2542 ก่อนที่จำเลยที่ 1 จะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี จำเลยที่ 2 ไม่มีเจตนายกย้ายทรัพย์สินเพื่อมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ นั้น ก็มีแต่จำเลยทั้งสองมาเบิกความ สำหรับหนังสือสัญญาแบ่งทรัพย์สินตามที่จำเลยทั้งสองเบิกความถึงจำเลยที่ 2 ก็ไม่ได้นำมาแสดงต่อศาลโดยอ้างว่าได้หายไปแล้ว ทั้งตามหนังสือมอบอำนาจระหว่างจำเลยทั้งสองดังกล่าวตามที่จำเลยที่ 2 ส่งศาลก็ระบุว่าหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวได้ทำขึ้นในวันที่ 18 สิงหาคม 2542 ซึ่งเป็นเวลาภายหลังจากที่โจทก์ได้ฟ้องร้องใช้สิทธิทางศาลให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว ข้ออ้างของจำเลยที่ 2 ข้อนี้นี้จึงไม่น่าหนักพอรับฟังเช่นกัน กรณีรับฟังได้ว่าจำเลยทั้งสองทราบอยู่ก่อนแล้วว่าจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดี กล่าวคือ โจทก์เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้จำเลยที่ 1 ชำระหนี้ แต่ในวันที่ 19 สิงหาคม 2542 จำเลยที่ 1 ก็ยังยกที่ดินส่วนของตนให้แก่จำเลยที่ 2 โดยทำสัญญาและจดทะเบียนยกให้ดังกล่าว ส่วนที่จำเลยที่ 2 ฎีกาว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นสินสมรสของจำเลยทั้งสอง การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นภริยาโอนที่ดินส่วนของตนให้จำเลยที่ 2 สามိถกรรมสิทธิ์เพียงผู้เดียว ที่ดินดังกล่าวก็มีอาจหลุดพ้นความรับผิดชอบในครั้งหนึ่ง โจทก์เจ้าหนี้ยังคงบังคับคดียึดมาขายทอดตลาดได้ครั้งหนึ่งดังเดิม โจทก์ยังได้รับชำระหนี้มิได้ทำให้โจทก์เสียหายนั้น เห็นว่าขณะจำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 2 นั้น จำเลยทั้งสองได้หย่ากันแล้ว ทั้งจำเลยทั้งสองก็ได้ตกลงกันว่าสำหรับที่ดินทั้งสองแปลงนี้ให้จำเลยที่ 2 ไปดำเนินการโอนเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ 2 แต่เพียงผู้เดียว ยังปรากฏว่าหลังจากนั้นในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2543

จำเลยที่ 2 ได้นำที่ดินดังกล่าวไปจำนองด้วย ซึ่งสื่อแสดงว่าจำเลยทั้งสองมีเจตนาโอนที่ดินดังกล่าวไปเพื่อมิให้โจทก์เจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ประกอบกับคำว่า ผู้โอนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 หมายถึงบุคคลอื่นนอกจากตัวลูกหนี้ การที่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกหนี้ของโจทก์โอนที่ดินดังกล่าวให้แก่จำเลยที่ 2 ผู้ซึ่งมิได้เป็นลูกหนี้ของโจทก์จึงเป็นการโอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้อื่นแล้ว ส่วนต่อมาโจทก์สามารถสืบหาติดตามทรัพย์สินนำมาบังคับคดีได้หรือไม่ เพียงใดก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก การกระทำของจำเลยทั้งสองจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 350 แล้ว กรณีรับฟังได้ว่าจำเลยที่ 2 ร่วมกระทำความผิดฐานโกงเจ้าหนี้กับจำเลยที่ 1" พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับจำเลยที่ 2 เป็นเงิน 3,000 บาท อีกสถานหนึ่ง โทษจำคุกของจำเลยที่ 2 ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยที่ 2 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

พินิจ บุญชัย · สมศักดิ์ ตันติภิรมย์ · พันระสา บัวทอง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3973/2551>